

(De Plate, jrg 16, 1987, pp. 87-79 e.v.)

1. In verband met voornoemd artikel nog wat aanvullingen :

- BOLLE, Bert
Barometers, 1978, 240 p., ill., Haarlem/De Haan.
Donderglas : pp. 74-77, 146, 215.
- VAN DE WALLE, R.
Het "Donderglas", voorloper van de barometer, in : "Volkskunde in Vlaanderen" : huldeboek R. Vander Linden, 1984, 216 p; ill., (Brugge/Van de Wiele en Kon. Bond Oostvlaamse Volkskundigen), pp. 155-157, ill.

2. Algemeen over barometers :

- VAN DER VEN, J.L.H.
Nederlandse barometers (1690-1850) : in "Antiek", jrg. 13, 1978, nr 1, pp. 17 e.v.
- MIDDLETON, W.E.K.
The History of the Barometer (1964, 1968, Baltimore)
- BELL, G.H. & BELL, E.F.
Old English Barometers (1952, Winchester)
- BANFIELD, E.
Antique Barometers : an illustrated survey (1977, Bath)
- COTTHEM, Th. H. VAN
200 jaar antieke barometers : 1670-1870 (1977, Schiedam)
- GODISON, N.
English Barometers 1680-1850 (1977, Woodbridge)
- WAARD, C. de
L'expérience Barométrique, ses antécédents et ses explications (1936, Thouards)

3. Het vervaardigen van een (vereenvoudigd ?) donderglas door vroegere knutselaars

Bij de oude elektrische gloeilampen trachtte men het vroegtijdig doorbranden van de gloeidraad tegen te gaan door in de lampbol een zeker vakuüm (drukvermindering) te verwezenlijken.

Dit gebeurde langs een dun uitgetrokken tuitvormige opening, midden in het bolvormig gedeelte van de lamp. Daarna werd het tuitstukje toegesmolten.

Een gloeilamp met doorgebrande gloeidraad, werd met het bolletje onderwater gehouden en het uiterste topje werd afgevijld of met een schaar doorgesneden. Er werd zo water in de lamp gezogen tot de inwendige druk in de lamp in evenwicht was met de heersende atmosferische druk.

De lamp werd nu opgehangen (kleine opening langs onder).

Wanneer de atmosferische druk daalde (neiging tot slechter weer) werd het drukevenwicht binnen en buiten de bol hersteld door het verschijnen van een waterdruppel aan het tuitstukje.

Wilfried VERLONJE